

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

za 2017.godinu

Broj: 01-02-06-14-1-09-1353-6/17

Sarajevo, maj 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	3
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	4
1.	UVOD	4
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	4
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	4
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	8
6.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	8
6.1.1.1	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	8
6.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	9
6.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	11
6.2	BILANS STANJA.....	16
6.2.1	Stalna sredstva	16
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	16
8.	JAVNE NABAVKE	16
9.	OSTALI NALAZI	17
9.1	Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima	17
9.2	Raspodjela dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću.....	18
10.	KOMENTAR	19
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	20
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu.....	21
	Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine	24

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Federalnog ministarstva zdravstva** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva zdravstva** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva zdravstva**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda iz radnog odnosa u iznosu od 304.438 KM po instrukciji Federalnog ministarstva finansija o načinu evidentiranja obaveza po pravosnažnim presudama u glavnoj knjizi evidentirane su na vanbilansnoj evidenciji (tačka 7. Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva zdravstva za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Federalnog ministarstva zdravstva** je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Federalnog ministarstva zdravstva** za 2017. godinu, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Planiranje i odobravanje sredstava tekućih transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH, Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH u iznosu od 10.425.000 KM, nije vršeno na osnovu relevantne dokumentacije sa mjerljivim kriterijima koji opravdavaju svrhu finansiranja, što onemogućava uspostavu adekvatnog nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava (tačka 6.1.1.3. Izvještaja).
2. Kontrola namjenskog trošenja sredstava za korisnike sredstava prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću, nije vršena u skladu sa Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i potpisanim ugovorima sa korisnicima (tačka 9.2.).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Federalnog ministarstva zdravstva** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 14.05.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršenju Budžeta FBiH za 2017. godinu;
- Budžet FBiH za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima;
- Uredba i Izmjena Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo zdravstva (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije BiH u oblasti zdravstva, a naročito poslove koji se odnose na: provođenje politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprjeđenje sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provođenje federalnih zakona u oblasti zdravstva; izradu programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetska i međukantonalna saradnja u oblasti zdravstva; koordiniranje i provedba projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju BiH u saradnji sa međunarodnim, Vladinim i nevladinim organizacijama u skladu sa Ustavom BiH, a s ciljem rekonstruisanja i obnove zdravstvenog sistema; učešće u provedbi informatičkih projekata u oblasti zdravstva, osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprečavanje njihove zloupotrebe i druge poslove utvrđene Zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 17.09.2012. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjeseta službenika i namještenika. Istim su sistematizovana radna mjeseta za 83 izvršioca, a na dan 31.12.2017. godine u Ministarstvu je bilo 39 zaposlenih. Budžetom za 2017. godinu planiran broj zaposlenih je 44.

Ministarstvom rukovodi Ministar Vjekoslav Mandić, koji je imenovan 31.03.2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Titova br. 9.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog ministarstva zdravstva za 2017. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od novembra 2017. godine do marta 2018. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Ministarstva za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim

¹ „Sl. novine FBiH“ br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da se nisu preduzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija obezbjeđena su sredstava i mjesечно izmirivanje obaveza prema Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za sufinansiranje troškova raseljenih lica;
- 2) U skladu sa namjenskim utroškom sredstava Transfera za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH - za sufinansiranje troškova raseljenih lica neiskorištena sredstava vratila su se u Budžet FBiH;
- 3) Nabavka putem direktnog sporazuma je vršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma i blagovremeno provođenje postupaka javne nabavke nakon donošenju Budžeta FBiH;
- 4) Izdaci za mobilne usluge krajem godine regulisani su u skladu sa propisima;
- 5) Pomoćna evidencija prihoda redovno je usaglašavana sa podacima iz Glavne knjige Trezora i izvještajima o naplati koje dostavlja Federalno ministarstvo finansija;
- 6) Prije popisa i prije sastavljanja godišnjeg obračuna izvršeno je usaglašavanje potraživanja.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) U skladu sa zakonskim propisima nisu planirana sredstva za finansiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH na osnovu prethodno osiguranih realnih podataka o stvarnim potrebama, niti su poduzete aktivnosti u dijelu suštinskog nadzora nad namjenskim utroškom sredstava, vršen je nadzor samo za dostavljene izvještaje;
- 2) U skladu sa zakonskim propisima i uvidom u relevantnu dokumentaciju nisu planirana sredstva za finansiranje Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu – AKAZ iz Budžeta, izvršen je nadzor samo kroz dostavljene izvještaje dok suštinskog nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava za 2016. godinu nije bilo;
- 3) Pristupljeno je izradi na izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, te preispitivanju postojeće organizacije u cilju poboljšanja efikasnosti obavljanja poslova iz nadležnosti;
- 4) Pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole ali još nije okončano donošenje internih propisa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 5) Jednim dijelom izvršena je analiza zahtjeva i realnih potreba institucija i Zavoda kod planiranja transfera koji se dodjeljuju uz razmatranje izvještaja o najmjenskom trošenju prethodnih godina;
- 6) Realizirana je raspodjela dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija, ali nije izvršena kontrola namjenskog trošenja sredstava za sve korisnike u skladu sa potpisanim ugovorima.

Nerealizovane preporuke

- 1) U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o zdravstvenom osiguranju, a u saradnji sa nadležnim institucijama FBiH, poduzeti aktivnosti na usklađivanju zakonskih odredbi u pogledu finansiranja Federalnog fonda solidarnosti;
- 2) Poduzeti aktivnosti na uspostavi transparentnosti Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Tekući transfer drugim nivoima vlasti - zdravstvena zaštita Roma u FBiH" putem javnog objavljivanja i istim precizno definisati dokumentaciju za definisane kriterije;
- 3) Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade za rad u radnim tijelima vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;

-
- 4) Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Uspostavljanje interne kontrole razdvajanjem dužnosti kod nabave i dodjele sredstava i nadzora namjenskog korištenja nabavljenih stalnih sredstava nije ocjenjena jer nije bilo prenosa nabavljenih stalnih sredstava krajnjim korisnicima u revidiranoj godini, zbog čega nije mogla biti izvršena ocjena provođenja kontrole;
- 2) Za razvojno – investicijski projekat koji je završen u 2017. godini, a nisu otpočeti novi projekti u 2018. godini, nije izvršena ocjena postupanja u dijelu knjigovodstvene evidencije trošenja sredstava i sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja u skladu sa lokalnim zakonskim propisima.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđena je organizacija radnih mjesta sa opisom poslova i zadataka za 83 izvršioca, a na dan 31.12.2017. godine bilo je zaposleno 39 izvršilaca. Istim nije jasno i precizno definisao opis obavljanja poslova i zadataka svakog radnog mesta, kao i način rada i rukovođenja za pojedina radna mjesta. Pravilnikom je predviđeno deset organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za analitiku, plan i upravljanje resursima u zdravstvu, Sektor za javno zdravlje, monitoring i evaluaciju, Sektor za farmaciju, Sektor za pravne poslove, Sektor za finansije i zdravstveno osiguranje, Sektor za implementaciju projekata, Sektor za međunarodnu saradnju i koordinaciju razvoja strategija, Jedinica za internu reviziju i Centar za transplantacijsku medicinu. U okviru pravilnika, sistematizovana je organizaciona jedinica Centar za transplantacijsku medicinu, kao federalna upravna organizacija u sastavu Ministarstva, koja obavlja poslove u oblasti transplantacije organa i tkiva u svrhu liječenja koji su dodijeljeni FBiH. U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji više sistematizovanih mjesta je upražnjeno i neravnomjerno popunjeno u Sektorima, što dovodi do nemogućnosti provođenja internih kontrola po određenim procesima pa imamo situacije da službenici iz drugih sektora obavljaju poslove sektora za finansije i zdravstveno osiguranje. Nije uspostavljeno povoljno kontrolno okruženje u dijelu organizacione strukture, upravljanja ljudskim resursima što potvrđuje da npr. Viši referent za vođenje podataka i dokumentacije o projektima u Sektoru za implementaciju projekata je obračunavao putne naloge, vršio isplatu putnih troškova iz blagajne, što predstavlja obavljanje poslova koje nisu u nadležnosti navedenog Sektora. Šef Odsjeka za finansijsko planiranje i finansijsko računovodstvene poslove sačinjavao je periodične obračune, a obzirom da navedeni zaposlenik ne posjeduju licencu Certificiranog računovođe, što je zakonska obaveza, za izradu godišnjeg obračuna angažovan je spoljni saradnik sa kojim je zaključen Ugovor o djelu. Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da je uspostavljena adekvatna raspodjela poslova, po pitanju određenih nadležnosti i odgovornosti. Ministar je formirao radnu grupu za izradu novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, bez utvrđenog roka za izvršenje zadatka, koja do okončanja predmetne revizije nije sačinila isti.

Pravilnik o internim kontrolama, internim kontrolnim postupcima uspostavio je dio sistema internih kontrola, a time i horizontalnu i vertikalnu odgovornost, komunikaciju i informisanje u cijelom Ministarstvu. Međutim, nije uspostavljena i suštinska kontrola počev od obavljanja predviđenih poslova od strane neposrednog izvršioca, suštinske kontrole, kontrole putem ovjeravanja i

odobravanja od strane odgovornih osoba, kako bi se smanjila mogućnost pojave greške i neusklađenosti s propisima.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola u subjektu revizije, Ministarstvo je imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. U toku 2017. godine, Ministarstvo nije izvršilo ažuriranje i dopunu internih akata u skladu sa COSO modelom u skladu sa gore navedenim propisima. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 26.02.2018. godine.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola, ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu planiranja i realizacije tekućih transfera i nadzora nad namjenskim utroškom sredstava od igara na sreću koji su obrazloženi u ovom izvještaju. Kod formiranja komisija i zaključivanja ugovora o djelu utvrđena je neusaglašenost internih akata sa zakonima, odnosno provedbenim propisima Ministarstva.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *Pristupiti izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji uz preispitivanje postojeće organizacije u cilju poboljšanja efikasnosti obavljanja poslova iz nadležnosti, koje su utvrđene zakonskim i drugim propisima;*
- *Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i donošenja internih propisa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uspostavljena je **Jedinica za internu reviziju** sa 4 sistematizovana mjesta, rukovodioc jedinice – pomoćnik ministra i 3 stručna savjetnika – interna revizora, od kojih je popunjeno samo mjesto stručni savjetnik - interni revizor. Srednjoročni i Godišnji plan interne revizije Ministarstva odobreni su u decembru 2016. godine, što je uticalo na efikasno obavljanje internih revizija i izvršene aktivnosti internog revizora u toku godine. U Godišnjem izvještaju interne revizije koji je dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija, navedeno je da su tokom 2017. godine planirane i obavljene 2 od 3 planirane revizije, koje se tiču funkcionisanja Ministarstva a ne na izvršavanje budžeta za 2017. godinu. Planirana revizija implementacije projekata nije izvršena jer u toku 2017. godine nije bilo implementacije novih projekata samo su bile aktivnosti na završavanju postojećeg projekta na 30.06.2017. godine.

Prevencija korupcije

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcionim planom za provedbu strategije za borbu protiv korupcije, 04.10.2017. godine ministar je imenovao radnu grupu i koordinatora za izradu, implementaciju i praćenje Plana integriteta Ministarstva na period od dvije godine. Radna grupa je u procesu izrade Plana integriteta koji do okončanja predmetne revizije nije izrađen.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Ministarstvo je u zakonskom roku dostavilo Federalnom ministarstvu finansija budžetski zahtjev za 2017. godinu na iznos od 34.675.259 KM u kojem su planirani i prihodi od pružanja usluga drugima u iznosu od 700.000 KM.

Budžetom FBiH za 2017. godinu² Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 43.371.195 KM i u odnosu na zahtjev uvećana za 8.695.936 KM. Povećanje se odnosi za Transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova FBiH u iznosu od 9.000.000 KM uz izvršeno umanjenje pojedinih materijalnih troškova u odnosu na zahtjev. Izmjenama i dopunama budžeta FBiH³ od 13.12.2017. godine isti je umanjen na 43.255.534 KM.

Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Ministarstva za 2017. godinu dostavljen je Vladi FBiH.

Ministarstvo je sačinilo Godišnje računovodstvene izvještaje za 2017. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Ministarstvo u okviru Jedinstvenog računa Trezora ima otvorene posebne namjenske transakcijske račune: FMF – Poseban transakcijski račun za polaganje specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika, Podračun za finansiranje Projekta - Jadranski model održive mobilnosti u oblasti zdravstvene zaštite i Podračun pod nazivom „Zdravstvo, rani dječiji rast i razvoj i ishrana“. **Za navedene podračune sačinjeni su finansijski izvještaji, ali uz iste nisu dostavljena pismena obrazloženja o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2017. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 45.138.170 KM, što u odnosu na operativni budžet 45.844.020 KM predstavlja ostvarenje od 98%. Nerealizovan iznos u najvećim dijelu odnosi se na tekuće transfere koji se doznačavaju iz sredstava IPA projekata u iznosu 335.114 KM i ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 160.666 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi 42.973.469 KM (95%), plate, naknade i doprinosi 1.286.621 KM (3%) i izdaci za materijal i usluge i nabavka stalnih sredstava 878.080 KM (2%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka sa indeksima ostvarenja, iskazana je u finansijskim izvještajima u prilogu.

6.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate, naknade plata i doprinosi sa 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 1.286.621 KM, a isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 55.042 KM ili 4%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na veći broja zaposlenih, jer su u toku 2017. godine primljena u radni odnos tri uposlenika. Obračun plata i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Naknade za **bolovanje preko 42 dana** iskazane su u iznosu od 6.895 KM i odnose se na period mart - maj 2017. godine. Utvrđeno je da Ministarstvo nije uputilo kantonalmu zavodu zdravstvenog osiguranja zahtjev za refundaciju bolovanja, niti je izvršeno knjiženje u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor u obračunskom periodu kojem pripadaju.

Naknade troškova zaposlenih realizovane su u iznosu od 143.552 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 15.780 KM. Iste se odnose na: topli obrok 65.547 KM, prevoz s posla i na posao 26.564 KM, regres za godišnji odmor 15.910 KM, odvojeni život i smještaj 18.088 KM, otpremnine 7.461 KM, pomoć u slučaju smrti i pomoć u slučaju bolesti 8.566 KM i troškovi prevoza za korisnike odvojenog života 1.416 KM.

Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

² „Sl. novine FBiH“ br. 104/16

³ „Sl. novine FBiH“ br. 96/17

Preporuka:

- *Blagovremeno podnosi zahtjev kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja za refundaciju naknade plate za vrijeme privremene spriječenosti za rad i isto evidentirati u skladu sa važećim propisima.*

6.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge ostvareni su u iznosu od 874.252 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 161.566 KM ili 16%. Strukturu navedenih izdataka najvećim dijelom čine: ugovorene i druge posebne usluge 753.954 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 40.775 KM, putni troškovi 28.620 KM i nabavka materijala i sitnog inventara 12.596 KM.

Izdaci za mobilne telefone iskazani su 8.905 KM. Pravo na korištenje službenih mobilnih telefona ima ministar (neograničeno) i 12 zaposlenika u iznosu do 50 KM mjesечно. U 2017. godini za četiri korisnika (ministar, dvije savjetnice i jedna pomoćnica ministra), troškovi su iskazani na osnovu mjesecnih faktura HT Eroneta koji glase na ministarstvo, dok su za ostale zaposlene vršene gotovinske isplate iz blagajne na način da im se refundiraju troškovi do odobrenog iznosa u visini plaćenih privatnih računa ili za kupljene ultra kartice. Ukupan iznos isplaćen po ovom osnovu iz blagajne je 5.313 KM. Za isto nije vršen obračun i uplata poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak. **Krajem 2017. godine izvršena je nabavka mobilnih aparata i kartica od HT Eronet dd Mostar bez odluke o nabavci, tako da će se u 2018. godini navedeni izdaci iskazivati na osnovu faktura koji će glasiti na ministarstvo.**

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu 753.936 KM od čega su najznačajniji izdaci za: rad komisija 296.303 KM (od čega se 30.500 KM odnosi na troškove koji se finansiraju iz projekta IPA Adrihealth Mob), specijalizacije 294.860 KM i ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenim samostalni rad 29.727 KM.

Izdaci za specijalizaciju i školovanje iskazani su u iznosu od 294.860 KM, a odnose se na troškove plaćanja zdravstvenim ustanovama za obavljanje specijalizantskog odnosno subspecijalizantskog staža. Za navedeno se primjenjuje Pravilnik o načinu i postupku odobravanja specijalizacija odnosno subspecijalizacija državljana BiH na lični zahtjev⁴ kojim su propisani uslovi i način odobravanja staža. Na osnovu Pravilnika, ministar je 2011. godine⁵ donio Rješenje o troškovima obavljanja staža. Istim je definisano da je kandidat kojem je odobreno obavljanje staža dužan uplatiti iznos od 9.600 KM i to 50 % iznosa (4.600 KM) prilikom donošenja rješenja o odobravanju, a preostalih 50 % u zadnjoj godini obavljanja staža (3-5 godina ovisi o vrsti specijalizacije/subspecijalizacije). Od ovog iznosa 65% se transferiše zdravstvenoj ustanovi u kojoj se obavlja specijalizacija/subspecijalizacija, a 35% je prihod Ministarstva. Kandidati podnose zahtjev i propisanu dokumentaciju, na osnovu kojeg ministar rješenjem (bez zaključivanja ugovora) odobrava obavljanje staža i istim se navodi kada počinje specijalizacija/subspecijalizacija, trajanje iste, naknada, način plaćanja i transferisanja prema zdravstvenim ustanovama. Zdravstvene ustanove na osnovu izdatih rješenja o odobravanju obavljanja staža ispostavljaju fakture Ministarstvu.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se iznos od 61.487 KM odnosi na trošak po ovom osnovu iz ranijeg perioda čime je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja. Ne vodi se pomoćna evidencija niti se evidentiraju potraživanja od kandidata na ime uplate druge rate za odobrene specijalizacije /subspecijalizacije, na lični zahtjev.

⁴ „Sl. novine FBiH“ broj 68/10

⁵ Rješenje broj 01-37-3702/11 od 25.05.2011.godine

Naknade za rad u komisijama iskazane su u neto iznosu 264.803 KM, a odnose se na isplate:

R.br	Naziv komisije	Realizacija
1	2	3
1.	Komisije za polaganje stručnih ispita	122.156
2.	Komisije za polaganje specijalističkih ispita	87.026
3.	Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na listu lijekova u FBiH	20.150
4.	Komisije za ocjenu ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadrova	12.900
5.	Komisije za dodatke prehrani i druge pripravke	12.870
6.	Komisija za kozmetiku sa posebnom namjenom	3.900
7.	Stručno savjetodavno tijelo za zaštitu od zaraznih bolesti	2.400
8.	Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju	1.700
9.	Komisija za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama	1.401
10.	Komisija za izbor državnih službenika	300
Ukupno		264.803

Izdaci za rad u komisijama se odnose na isplate naknada članovima komisija u kojima su imenovani zaposlenici i spoljni saradnici. Najveći dio komisija se formira na osnovu posebnih propisa iz nadležnosti zdravstva i iste se finansiraju od uplata od strane pravnih i fizičkih lica. Za sve usluge pojedinačno doneseni su akti kojima je regulisan način i uslovi pružanja usluge, te su u skladu sa propisima donesena rješenja o visini troškova usluge (koje uplaćuju korisnici usluga) i visini naknade za rad u komisijama.

Komisije za polaganje **stručnih ispita** (po stručnim oblastima) formirane su na osnovu Pravilnika o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih radnika⁶. U istima su angažovani uposlenici ministarstva i spoljni saradnici. Ministar u skladu sa Pravilnikom donosi Listu ispitivača za stručne ispite koja se novelira svake druge godine. Rješenjem ministra o naknadama za polaganje specijalističkih, subspecijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika iz 2011. godine⁷ utvrđena je visina naknade za polaganje stručnog ispita u iznosu od 300 KM, a visina naknade članovima komisije za stručne ispite (po kandidatu) je: za predsjednika 40 KM, za članove 30 KM i za sekretara komisije 10 KM. Prema pomoćnoj evidenciji ukupan prihod u 2017. godini po ovom osnovu je 217.200 KM, a troškovi za rad komisija 122.156 KM.

Osnov za formiranje komisija za **specijalističke ispite** je Pravilnik o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije, magistara farmacije i inženjera biohemije⁸. U istima su angažovani spoljni saradnici sa kojima se zaključuju ugovori o djelu za navedene poslove. Ministar u skladu sa Pravilnikom donosi svake godine Listu ispitivača za specijalističke i subspecijalističke ispite. Rješenjem ministra iz 2011. godine utvrđena je naknada za polaganje ispita u iznosu od 1.000 KM, a visina naknade koja se isplaćuje za rad u komisiji je (po kandidatu): predsjednik 130 KM, član komisije 100 KM i sekretar 10 KM. Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji ukupan prihod u 2017. godini po ovom osnovu je 192.000 KM, a troškovi za rad komisija iskazani su 87.026 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se iznos od 27.550 KM odnosi na troškove 2016. godine (komisije za stručne ispite 19.040 KM i za specijalističke ispite 8.510 KM), što nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja.

Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na Liste lijekova FBiH imenovana je rješenjem ministra od 15.09.2016. godine, a na osnovu Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade liste lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa listi lijekova. Komisija je imenovana na period od godinu dana i u istoj je angažovano 5 lica (jedan spoljni saradnik i četiri uposlenika). Rješenjem ministra utvrđena je visina naknade koju uplaćuju pravna lica za obradu zahtjeva (od 250 KM do 1.500 KM), kao i visina naknade za rad komisije u iznosu od 65 KM/po predmetu. Prema prezentiranim podacima ukupan prihod po ovom osnovu je 96.000 KM, a trošak komisije je 20.150 KM (4.030 KM po angažovanom licu). Isplata za rad u komisiji je izvršena na osnovu rješenja ministra od 11.04.2017. godine, a na osnovu podnesenog izvještaja komisije u kojem je navedeno da je održano 10 sjednica te da je obrađeno ukupno 62 zahtjeva.

⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 06/11; 10/11; 41/11; 81/12; 58/15; 51/17 i 96/17.

⁷ Rješenje broj 01-37-3703/11 od 25.05.2011.godine

⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 62/15

Skrećemo pažnju da iako je određen broj komisija (ocjena ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadra za obavljanje djelatnosti uvoza i prometovanja otrovima, proizvodnju kozmetike sa posebnom namjenom, stavljanje i skidanje lijekova na listu lijekova i sl.) formiran na osnovu posebnih propisa u istima se radi o poslovima i zadacima koji su u nadležnosti Ministarstva, te da bi isti trebali biti u okviru redovnih radnih zadataka. **Obračun poreza i doprinosa članovima komisija iz reda zaposlenih nije se vršio u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, obzirom da iste imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stav (2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i kao takvi se oporezuju na način propisan članom 27. istog zakona.**

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u iznosu 29.727 KM, od čega se 15.747 KM odnosi na izdatak Ministarstva, 11.000 KM na troškove koji se finansiraju iz sredstava projekta IPA Adriheatl Mob i 2.980 KM koji se finansiraju iz projekta Neuronet. Na osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova koordinacije sa nižim nivoima vlasti u procesu Europskih integracija u oblasti zdravstva, koji predstavljaju redovne poslove u okviru Sektora za međunarodnu saradnju i koordinaciju razvoja strategija, isplaćeno je 8.022 KM (za period od 6 mjeseci). Izdatak u ukupnom iznosu od 7.044 KM se odnosi na isplate po zaključenim ugovorima o djelu (tokom cijele godine) sa osobama koje su angažovane za rad u Komisiji za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama. Navedeni poslovi su dati u nadležnosti Ministarstva na osnovu Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama⁹ i Pravilnika o izboru, organizaciji i radu komisije za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama FBiH¹⁰. **Napominjemo da bi se ugovori o djelu trebali zaključivati za potrebe obavljanja određenog ugovorenog jednokratnog posla koji traje dok se ugovorenog djelo ne izvrši, a ne kontinuirano tokom cijele godine.**

Preporuke:

- *Uspostaviti pomoćnu evidenciju izdatih rješenja o odobrenim specijalizacijama /subspecijalizacijama na lični zahtjev, te evidentirati potraživanja od kandidata na ime uplate druge rate za odobreni staž;*
- *Preispitati opravdanost isplate zaposlenicima za rad u komisijama za poslove iz nadležnosti Ministarstva, kao i zaključivanje ugovora o djelu za poslove koji su redovni poslovi Ministarstva;*
- *Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;*
- *Rashode i izdatke evidentirati u obračunskom periodu u kojem je obaveza i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 40.834.445 KM, odnosi se na transfere drugim nivoima vlasti i predstavlja 90% ukupnih rashoda.

Sredstva transfera u budžetskom zahtjevu, kao i prethodnih godina, planirana su na osnovu zahtjeva korisnika, a da Ministarstvo prethodno nije izvršilo suštinski uvid u dokumentaciju za dostavljene zahtjeve i izveštaje o realizaciji prethodnih godina, kako bi se potvrdio traženi iznos i opravdanost istog. Izuzetak je novi transfer za sanaciju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH koji nije bio u budžetskom zahtjevu Ministarstva, već je odobren amandmanima Doma naroda parlamenta FBiH prilikom usvajanja Budžeta FBiH za 2017. godinu. U skladu sa članom 27. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2017. godinu za odobrena sredstva tekućih transfera, sačinjeni su programi utroška sredstava koje je na prijedlog Ministarstva, donijela Vlada FBiH. Ministarstvo je dostavilo u februaru i martu 2017. godine prijedloge programa utroška sredstava tekućih transfera Federalnom ministarstvu finansija, Uredu za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije i Federalnom ministarstvu pravde, od kojih je dobilo pozitivna mišljenja. Isti su prema Vladi FBiH upućeni na razmatranje i usvojeni 23.03.2017. godine, dok je Program za utrošak sredstava transfera za sanaciju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH usvojen 06.04.2017. godine. Ministar je u skladu sa programima utroška sredstava za

⁹ „Sl. novine“ broj 37/01, 40/02 i 14/14

¹⁰ „Sl. novine“ broj 44/13

svaki transfer posebno imenovao komisiju za praćenje namjenskog utroška, čiji je zadatak da izvrši uvid u dostavljene izvještaje o realizovanim sredstvima transfera, izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje namjensko trošenje sve do momenta realizacije, a u skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava transfera i tromjesečno izvještava o izvršenom nadzoru.

Uvidom u način planiranja i pripremanja prijedloga programa utroška sredstava tekućih transfera, uvidjeli smo da su zahtijevani iznosi, isti kao i u prethodnoj godini, proslijeđeni u proceduru usvajanja bez analize zahtjeva dostavljenih od strane zavoda i institucija kao i bez usporedbe sa izvještajima o realizaciji prethodnih godina.

Preporuka:

- **Planiranje transfera vršiti u skladu sa adekvatnom analizom zahtjeva i realnih potreba institucija i Zavoda kojima se isti dodjeljuju uz razmatranje izvještaja o namjenskom trošenju prethodnih godina.**

Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH u 2017. godini odobren je i iskazan u iznosu od 26.000.000 KM (zadnja tranša isplaćena je 23.01.2018. godine u iznosu od 2.166.667 KM). Na prijedlog Ministarstva Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti – za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2017. godinu Federalnom ministarstvu zdravstva. Sredstva su odobrena za finansiranje nabavke lijekova i medicinskih sredstava, pružanje zdravstvenih usluga i provođenje programa federalnog fonda solidarnosti utvrđenih Programom zdravstvene zaštite i Finansijskim planom federalnog fonda solidarnosti za 2016. godinu za sufinansiranje sljedećih programa: Program 1. Dijaliza 6.118.000 KM, Program 2. Liječenje malignih oboljenja 8.988.000 KM, Program 3. Preventivni programi i programi unaprjeđenja zdravlja kod djece 453.000 KM, Program 4. Liječenje hemofilije, hepatitisa C i B, multiple skleroze, Kronove bolesti i ulceroznog kolitisa, i program humane reprodukcije 2.436.000 KM i Program 5. Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite 8.005.000 KM.

Članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je da će se 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje izdvajati na propisani račun za potrebe Zavoda. U skladu sa navedenim Zakonom, isti iznos sredstava ostvarenih po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje trebalo je obezbijediti i iz Budžeta FBiH. **Međutim u Budžetu FBiH za 2017. godinu, kao i u ranijim godinama, na osnovu budžetskog zahtjeva koji je sačinjen na osnovu Instrukcije Federalnog ministarstva finansija, a na usaglašen prijedlog Ministarstva i Zavoda, traženo i odobreno 26.000.000 KM ne uvažavajući činjenicu o stvarnim potrebama za liječenje iz Fonda solidarnosti.** Transfer se planira i odobrava u istom iznosu svake godine od 2010. godine. Članom 105. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivat će se Zakon o budžetima u FBiH. **Problem finansiranja Federalnog fonda solidarnosti iz Budžeta FBiH je evidentan već duži niz godina.** Ministarstvo je u 2014. godini pokrenulo izmjene Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kome su predviđene i izmjene u vezi finansiranja Federalnog fonda solidarnosti, ali je isti vraćen iz parlamentarne procedure. Vlada FBiH utvrdila je 18.01.2018. godine Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju i uputila ga u Parlament FBiH na razmatranje po skraćenom postupku jer nije riječ o složenom i obimnom zakonu koji zahtijeva redovnu proceduru. Predložene izmjene uslijedile su nakon što je Ustavni sud FBiH donio presudu da dio člana nije u skladu sa Ustavom FBiH, odlučujući o ustavnom pitanju koje je predočio Kantonalni sud Tuzla u vezi sa utvrđivanjem ustavnosti člana 87., stav 4. i 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju kojim je definisano da se za korisnika koji nije uplatio doprinose, obustavlja dalje korištenje zdravstvene zaštite, izuzev hitne medicinske pomoći. **Do okončanja predmetne revizije Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o zdravstvenom osiguranju nije usvojen.**

Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava navedenog transfera za 2017. godinu navela je u Izvještaju od 21.03.2018. godine da je u prostorijama Zavoda izvršila uvid u dio dokumentacije (prihode i rashode) i Izvještaj Zavoda od 12.03.2018. godine na osnovu čega je zaključila da su namjenski utrošena doznačena sredstva transfera u iznosu od 26.000.000 KM, gdje je Zavod iskazao troškove provođenja sufinansiranih pet programa u ukupnom trošku od 137.815.406 KM.

Preporuka:

- ***U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o zdravstvenom osiguranju, a u saradnji sa nadležnim institucijama FBiH, poduzeti aktivnosti na usklađivanju zakonskih odredbi u pogledu finansiranja Federalnog fonda solidarnosti u skladu sa realnim potrebama.***

Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH - za sufinansiranje troškova raseljenih lica na prijedlog Ministarstva Vlada FBiH je usvojila Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2017. godinu u iznosu od 2.000.000 KM, koliko je i iskazano. Sredstva su odobrena za sufinansiranje programa „Ostvarivanje prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz Federacije BiH u Republiku Srpsku u zdravstvenim ustanovama u FBiH“. Navedenim Programom utvrđeno je da se isplata sredstava vrši mjesечно po 1/12 odobrenog iznosa, na osnovu zahtjeva Zavoda.

U skladu sa Programom utroška sredstava Ministar je imenovao komisiju koja treba da prati namjenski utrošak sredstava. U Izvještaju Zavoda u Pregledu ugovorenih i utrošenih sredstava za bolničko liječenje povratnika iz FBiH u RS u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2017. godini, iskazan je iznos ugovorenog programa liječenja sa zdravstvenim ustanovama od 2.000.000 KM, a iznos nastalih troškova u iznosu od 2.136.992 KM, dok je u toku 2017. godine Zavod isplatio obaveze do kraja 2017. godine u iznosu od 1.906.063 KM. **Komisije je u Izvještaju od 21.03.2018. godine konstatovala namjensko trošenje sredstava transfera.**

Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za pokriće dijela gubitka iz 2013. godine u 2017. godini odobren je i realizovan u iznosu od 2.402.280 KM. Vladi FBiH je 18.11.2014. godine dostavljeno na razmatranje Informacija o problematici finansiranja Zavoda zdravstvenog osiguranja FBiH i Program mjera i aktivnosti za pokriće viška rashoda nad prihodima po godišnjem obračunu za 2014. godinu gdje je iskazan nepokriveni akumulirani gubitak iz perioda 2011-2012. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 20.11.2014. godine, utvrđeno da će se izdvojiti sredstva iz budžeta 2015. i 2016. godine za saniranje iskazanog gubitka fonda solidarnosti FBiH za 2013. godinu u ukupnom iznosu od 7.369.435 KM. Realizacija navedenog zaključka je počela tek u 2017. godini iako je Zavod dostavljao upite Ministarstvu u 2016. godini za navedena sredstva. Po Zaključku za pokriće gubitka iz 2013. godinu i uputama Federalnog ministarstva finansija potrebna sredstva su planirana i odobrena DOB-om za 2017. – 2019. godinu.

Transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH u iznosu od 9.000.000 KM je odobren kroz amandmane Doma naroda Parlamenta FBiH 15.12.2016. godine prilikom razmatranja Budžeta za 2017. godinu kojima je tražen veći iznos sredstava za sanaciju zdravstvenih ustanova da bi bilo poboljšano stanje u zdravstvu u FBiH. Vlada FBiH je 06.04.2017. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška s kriterijima raspodjele sredstava transfera Federalnom ministarstvu zdravstva za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH, na sljedeći način: po 3.000.000 KM Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i Univerzitetsko-kliničkom centru Tuzla. Svrha finansiranja je osiguravanje dostignutog nivoa standarda sigurnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga sekundarnog i tercijarnog nivoa, koje se pružaju pacijentima iz cijele FBiH kroz održavanje i poboljšanje likvidnosti javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač FBiH. Sredstvima transfera trebaju izmiriti dio dospjelih obaveza za nabavku lijekova i drugog potrošnog materijala, te servisiranje i obnavljanje medicinske opreme zbog dotrajalosti.

Ne možemo potvrditi osnov za utvrđivanje visine sredstava, kao ni kriterij za odabir korisnika s obzirom da tri zdravstvene institucije kojima su odobrena sredstva u istom iznosu, nisu iste u dijelu veličine broja zaposlenih, visine stvorenih obaveza, niti iskazanih gubitaka.

Ministarstvo je s korisnicima zaključilo pojedinačne ugovore o dodjeli sredstava 24.04.2017. godine, kojim je utvrđena obaveza tromjesečnog izvještavanja u utrošku doznačenih sredstava. Korisnici su na zahtjev Ministarstva dostavili i plan utroška sredstava kao što slijedi:

Korisnik	Datum	Plan utroška sredstava
Klinički centar Univerziteta u Sarajevu	03.03.2017.	Nabavka lijekova za juli 2016. 1.200.000 KM, zanavljanje opreme magnetne rezonance 1.800.000 KM
Sveučilišna klinička bolnica Mostar	10.02.2017.	Izmirenje obaveze dobavljačima za lijekove 2.000.000 KM, servisiranja medicinske opreme 350.000 KM, dobavljači za ostale nabavke 300.000 KM i lož ulje 350.000 KM
Univerzitetsko-klinički centar Tuzla	20.2.2017.	Plaćanje avansa za nabavku nove medicinske opreme 700.000 KM; nabavka novog CT aparata 1.000.000 KM i 1.300.000 KM isplata obaveza prema dobavljačima

Ministar je imenovao 04.05.2017. godine Komisiju za praćenje namjenskog utroška sredstava za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH. Ista je izvršila uvid u dostavljene izvještaje (Klinički centar Univerziteta u Sarajevu 28.11.2017. godine, Sveučilišna klinička bolnica Mostar 07.12.2017. godine i Univerzitetsko-klinički centar Tuzla 25.01.2018. godine) i uvid u dokumentaciju za pravdanje utroška sredstava, po principu uzorka, te konstatovala da su doznačena sredstva namjenski utrošena.

Transfer za Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH u 2017. godini odobren je i iskazan u iznosu od 1.125.000 KM. Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Tекуći transfer drugim nivoima vlasti – za Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2017. godinu Federalnom ministarstvu zdravstva. Osnov za finansiranje iz federalnog budžeta utvrđen je članom 56. Zakona o krvi i krvnim sastojcima i Statutom Zavoda, na koji je saglasnost dao Parlament FBiH, kojim je utvrđeno da se Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH finansira: iz Budžeta FBiH, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Navedenim Programom je utvrđeno da se odobrena sredstva raspoređuju za sufinansiranje: bruto plaće i naknade za 61 uposlenika 475.750 KM, naknade troškova za 61 uposlenika 59.625 KM, naknada članovima Upravnog odbora 14.625 KM, naknada članovima Nadzornog odbora 11.250 KM i izdataka za materijal i usluge 564.750 KM. Kriteriji za raspodjelu sredstava prema Programu su Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenih u Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH. Svrha finansiranja je određena Programom kao uspješno obavljanje djelatnosti Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH, primjena jedinstvenih standarda u prikupljanju, testiranju, preradi, čuvanju, izdavanju i upotrebi krvi i krvnih sastojaka, koordinacija aktivnosti u procesu transfuzijske medicine u FBiH, unaprjeđenje rada dijagnostičkih službi, te promocija i povećanje broja dobrovoljnih davalaca krvi.

Izvještaj o utrošku sredstava transfera iz 2017. godine, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH dostavio je 25.01.2018. godine. Izvještajem je navedeno da se od troškova koji se sufinansiraju iz Budžeta FBiH Program za 2017. godinu iznosi samo 29% od ukupnih rashoda. Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2017. godinu je sačinila izvještaj 06.03.2018. godine na osnovu izvršenog uvida u izvještaj o utrošku transfera za 2017. godinu i Izvještaj o radu Zavoda za transfuzijsku medicinu, te konstatovala realizaciju strateških ciljeva za 2017. godinu (povećan broj davalaca krvi za 2%, realizacija koncepta „sigurne krvi“, unaprjeđenje pripreme i kvaliteta komponenata u krvi, učešće u transplantaciji matičnih ćelija i unapređenje saradnje sa transfuzijskim ustanovama u FBiH). Komisija je navedeni Izvještaj sačinila na osnovu Izvještaja Zavoda bez detaljnog uvida u dokumentaciju kojom se potvrđuje izvršenje istog na osnovu kojeg bi utvrdilo namjensko trošenje sredstava u skladu sa Programom utroška sredstava i svrhe finansiranja.

Ne može se potvrditi da Ministarstvo planira sredstva u budžetskom zahtjevu na osnovu relevantne dokumentacije koja treba da odredi kvantitativne ciljeve za ostvarivanje svrhe finansiranja i time odredi mjerljive rezultate kako bi se pratio namjenski utrošak za utvrđene namjene.

Preporuka:

- ***U skladu sa zakonskim propisima planirati sredstva za finansiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH sa konkretnim programskim ciljevima u Programu u cilju ostvarivanja svrhe finansiranja i provesti suštinski nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava.***

Tekući transfer drugim nivoima vlasti – Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ je odobren Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava utvrđenih budžetom FBiH za 2017. godinu u iznosu 300.000 KM, koliko je i iskazano. Programom je utvrđeno da se sredstva od 255.000 KM raspoređuju za bruto plate i naknade zaposlenika i 45.000 KM za sufinansiranje izdataka za materijal i usluge. Kriteriji za raspodjelu prema Programu su Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenih u AKAZ-u. Finansiranje rada AKAZ-a predviđeno je članom 33. Zakona o poboljšanju kvaliteta, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu (iz drugih izvora i sredstava budžeta FBiH i kantona).

Izvještaj o utrošku budžetskih sredstava za period 01.01. – 31.12.2017. godine AKAZ je dostavio 31.01.2018. godine. U istom je navedeno da su sredstva utrošena za bruto plate i naknade zaposlenika u ukupnom iznosu 467.389 KM, naknade za upravno vijeće 41.126 KM i izdatke putem blagajne u iznosu od 13.432 KM. U Izvještaju nije precizirano za koje namjene su budžetska sredstva utrošena niti je navedeno da li je ostvarena svrha finansiranja programa utvrđena Programom utroška sredstava, a to je poboljšanje standarda zdravstvene zaštite i sigurnosti pružene zdravstvene usluge u zdravstvenim ustanovama primarne i bolničke zdravstvene zaštite. Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava ovoga transfera je izvršila uvid u Izvještaj AKAZ-a o utrošku sredstava iz Budžeta FBiH za 2017. godinu i izvještaj o radu AKAZ-a za 2017. godinu. U svom godišnjem izvještaju o poslovanju AKAZ je naveo aktivnosti koje je proveo u 2017. godini iz svoje nadležnosti (39 facilitacija u zdravstvenim ustanovama; certifikacija 47 apoteka, 54 ambulante porodične medicine i 6 domova zdravlja; akreditacijski status steklo 17 zdravstvenih ustanova i obavljena 24 obavezna nadzora u 10 ustanova; revidirani i razvijeni pet setova standarda) i na osnovu kojih je Komisija zaključila da je opravдан iznos finansiranja AKAZ-a po usvojenom Programu za 2017. godinu.

Na osnovu navedenog, planiranje sredstava ovoga transfera nije vršeno na osnovu relevantne dokumentacije i kriterija za raspodjelu kojima se može dokazati ostvarenje svrhe finansiranja AKAZ-a i nije izvršena suštinska kontrola namjenskog utroška od strane Komisije za praćenje namjenskog utroška kako bi se finansiranjem troškova zaposlenih, Upravnog vijeća i materijalnih izdataka opravdao namjenski utrošak transfera.

Preporuka:

- ***Programom planirati sredstva za finansiranje Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu – AKAZ iz Budžeta FBiH sa konkretnim programskim ciljevima u cilju ostvarivanja svrhe finansiranja i provođenja suštinskog nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava.***

Tekući transfer drugim nivoima vlasti - zdravstvena zaštita Roma u FBiH odobren je u iznosu od 50.000 KM, a iskazan u iznosu od 7.170 KM, što je izvršenje od 14%. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele Vlada FBiH donijela je 23.03.2017. godine. Organizacije koje primaju transfer su zdravstvene ustanove u FBiH koje pružaju zdravstvenu uslugu osobama romske nacionalnosti, nepoznatog stalnog prebivališta u FBiH i dostave odgovarajuću dokumentaciju Ministarstvu i to: fakturu, otpusno pismo ili dokumentaciju o liječenju, dokaz da se radi o osobi romske nacionalnosti, te dokaz da ista nema stalno prebivalište, odnosno boravište u FBiH. Uvidom u dokumentaciju odobrena su sredstva za liječenje 9 pacijenta (Sarajevo 8 i Zenica 1). **Realizacija sredstava je na niskom nivou zbog neinformiranosti zdravstvenih ustanova, te dostavljanja nekompletne dokumentacije od strane zdravstvenih ustanova.**

Preporuka:

- *Poduzeti aktivnosti na uspostavi transparentnosti Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Tekući transfer drugim nivoima vlasti - zdravstvena zaštita Roma u FBiH" putem javnog objavljivanja i istim precizno definisati dokumentaciju za definisane kriterije.*

6.2 BILANS STANJA

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2017. godine iskazana je struktura sredstava i izvora sredstava: stalna sredstva 316.653 KM, gotovina 781 KM, kratkoročni plasmani 211.975 KM, kratkoročna potraživanja 13.841 KM, kratkoročne obaveze i razgraničenja 4.701.439 KM i izvori stalnih sredstava 316.653 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 211.975 KM.

6.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2017. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 316.653 KM (nabavna vrijednost 2.873.257 KM, ispravka vrijednosti 2.556.604 KM). Na dan 31.12.2017. godine izvršeno je uskladištanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava i obavljenim popisom izdvojena su sredstva za otpis radi zastarjelosti i neispravnosti u sadašnjoj vrijednosti 1.815 KM.

U toku 2017. godine vrijednosti stalnih sredstava povećana je u iznosu od 14.735 KM od čega su: nabavljeni mobilni aparati vrijednosti 3.828 KM, primljena donacija računarske opreme od GBG d.o.o. Sarajevo ukupne vrijednosti 10.517 KM i prenos fax aparata od Projekta "Jačanje zdravstvenog sektora - dodatno finansiranje" (HSEP AF) u vrijednosti 390 KM.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji sa 31.12.2017. godine iskazan je iznos od 304.438 KM. Navedeni iznos odnosi se na sudske presude iz 2013. i 2014. godine, a koje se odnose na naknade za ishranu u toku rada i naknade za korištenje godišnjeg odmora sa kamataima i troškovima postupka i po osnovu presuda iz 2015. godine za uskladištanje osnovice troškova života i troškovima postupka. Iskazivanje obaveza u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je na osnovu uspostavljenih evidencija u Ministarstvu o pravomoćnim sudskim presudama umanjenih za iznos isplaćenih presuda, po pregledima koji se dostavljaju od strane Federalnog ministarstva finansija. U toku 2017. godine izvršene su isplate po sudskim presudama u visini odobrenog budžeta od 20.034 KM.

Ovakav način evidentiranja u vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, obzirom da pravosnažne sudske presude predstavljaju dospjele obaveze, koje je trebalo evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnom periodu na koji se odnose, neovisno od plaćanja.

Preporuka:

- *Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.*

8. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je 19.01.2017. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2017. godinu kojim su planirane nabavke u iznosu od 79.400 KM (sa PDV-om). Rješenjem Ministra formirana je stalna komisija za provođenje postupaka javnih nabavki, a pojedinačnim odlukama se pokreću postupci javnih nabavki.

Prema prezentiranim podacima, u 2017. godini provedeno je osam (8) postupaka nabavke, a za svaki postupak zaključen je ugovor o javnim nabavkama, u ukupnoj vrijednosti 45.579 KM. Po osnovu provedenih konkurenčkih zahtjeva zaključena su dva (2) ugovora u vrijednosti od 28.172 KM i putem direktnog postupka šest (6) ugovora u vrijednosti od 17.407 KM.

Uzorkom su obuhvaćena oba postupka provedena putem konkurenetskog zahtjeva i to nabavka kancelarijskog materijala (18.674 KM) i nabavka goriva (9.498 KM). Postupci nabavke su pokrenuti u drugom polugodištu 2017. godine, te su zaključeni ugovori o nabavci krajem 2017. godine koji će se primjenjivati u narednoj budžetskoj godini. Isti način provođenja postupaka nabavke je bio u toku prethodne godine tako su se u revidiranoj godini primjenjivali ugovori zaključeni krajem 2016. godine.

Postupak nabavke kancelarijskog materijala je pokrenut u oktobru 2017. godine. U tenderskoj dokumentaciji za predmetnu nabavku u dijelu obrazac za cijenu ponude (anex 2) data je količinska specifikacija tražene robe (kancelarijskog materijala, tonera i ketridža), a navedeno je da toneri moraju biti original (da nisu reparirani i zamjenski) o čemu treba dostaviti odgovarajući dokument i da će se kao validan dokument prihvati i izjava ponuđača o originalnosti tonera. U ostavljenom roku pristigle su tri ponude. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da jedan ponuđač nije dostavio dokaz niti izjavu o originalnosti tonera, a Komisija nije ponudu ocijenila kao nepotpunu niti je istu odbacila zbog neispunjavanja uslova za učešće u postupku. Iako navedeni ponuđač nije izabran kao najpovoljniji, isto ukazuje na propust u provođenju postupka.

U decembru 2017. godine izvršena je nabavka dvanaest (12) mobilnih aparata od HT Eronet d.d Mostar u ukupnoj vrijednosti od 3.828 KM. Aparati su nabavljeni na osnovu Ugovora za zasnivanje preplatničkog odnosa, a za uposlenike ministarstva, koji imaju pravo na korištenje službenih mobilnih telefona, u skladu sa Naredbom o korištenju službenih telefona¹¹. Nije provedena procedura javne nabavke, ista nije planirana Planom nabavki, niti je donesena posebna odluka o pokretanju postupka nabavke, što nije u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **Postupke nabavki provoditi samo za planirane nabavke ili za koje se doneše odluka o pokretanju postupka u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama.**

9. OSTALI NALAZI

9.1 Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima

Parlament FBiH je na osnovu Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, donio Odluku o prihvaćanju zaduženja po Sporazumu o finansiranju između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA) za realizaciju Projekta Jačanja zdravstvenog sektora (HSEP-AF) – dodatno finansiranje u iznosu od 3.714.000 SDR (ekvivalent 5.800.000 USD), sa rokom otplate 20 godina i grace periodom od 10 godina. U razdoblju implementacije Projekta (2012. – 2014. godina) u Budžetu FBiH je osigurano za dodatno sufinansiranje 571.400 USD. Primarni cilj Projekta je jačanje zdravstvenog sektora putem restrukturiranja i jačanja primarne zdravstvene zaštite, uvođenjem porodične medicine, kao i jačanje procesa donošenja politike putem razvoja i implementacije sistema nadzora i procjene učinka zdravstvenog sektora. Pored navedenog, Parlament FBiH je donio i Odluku o prihvaćanju zaduženja po okvirnom Sporazumu o kreditu između Razvojne banke Vijeća Evrope (CEB) i BiH za realizaciju Projekta Jačanja zdravstvenog sektora (HSEP) - dodatno finansiranje¹² u iznosu od 5.500.000 EUR, sa rokom otplate do 20 godina i grace periodom od 5 godina. Radi kašnjenja efektivnosti sredstava CEB produženo je trajanje Projekta do 30.06.2016. godine, a naknadno u 2016. godini rok je pomjeren na 30.06.2017. godine.

Pregledom kapitalnih projekata koji se finansiraju iz kreditnih i grant sredstava, međunarodnih finansijskih institucija, budžeta svih nivoa vlasti u FBiH, fondova i vlastitih izvora (period 2016. – 2018.), koji čine sastavni dio Budžeta FBiH za 2017. godinu, u nadležnost ovog Ministarstva utvrđen je projekat Jačanje zdravstvenog sektora – dodatno finansiranje (HSEP AF) za 2016. godinu u iznosu od 2.000.000 KM, koji se sastoji od kredita Razvojne banke Vijeća Evrope.

Pregled razvojnih projekata za implementaciju projekata iz nadležnosti Ministarstva u 2017. godini, sačinjen od strane Sektora za implementaciju projekata:

¹¹ Naredba o korištenju službenih telefona u FMZ broj 01-37-1117/17 od 22.02.2017. godine

¹² Sl. novine FBiH 99/13

u KM

Naziv projekta	Izvor finansiranja	Realizacija u 2017. godini			
		Realizovano do 01.01.2017. godine	Plan realizacije za 2017. godinu	Realizovano u 2017. god	Ukupna realizacija do 31.12.2017. godine
1	2	3	4	5	6
Projekat jačanja zdravstvenog sektora-dodatno finansiranje (HSEP AF);	Kreditna sredstva	8.351.883	0	0	8.351.883
	Kreditna sredstva	10.650.515	100.000	43.833	10.694.348
	Budžet FBiH	869.868	600.000	1.371	871.239
	Ukupno	19.872.266	700.000	45.204	19.917.470

Ministarstvo je redovno sačinjavalo tekstualne izvještaje i IP obrasce o realizaciji Projekta i dostavljalo Federalnom ministarstvu finansija kvartalne izvještaje u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija¹³ i Zakonom o izvršenju budžeta za 2017. godinu. Projekat je završen 30.06.2017. godine i završni izvještaj je dostavljen Vladi FBiH 02.11.2017. godine i usvojen¹⁴ 21.12.2017. godine. Postupajući u skladu sa Instrukcijom kojom se utvrđuje metodologija za prenos nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnjim korisnicima i podnošenje završnog izvještaja o završetku projekta, Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva donijela Odluku o prenosu nabavljenih stalnih sredstava u okviru Projekta „Jačanje zdravstvenog sektora - dodatno finansiranje“ (HSEP AF) krajnjim korisnicima¹⁵, kojom je Ministarstvu prenesen fax aparat (vrijednosti 309 KM).

Programom javnih investicija Federacije BiH za period 2018-2020 na listi kandidovanih projekata se nalazi i projekat Unapređenje Sistema zdravstvene zaštite sa planiranim vrijednosti 32,40 miliona KM i planiranim početkom projekta od 2019. godine, dok iz oblasti zdravstva u 2018. godini nema projekata u implementaciji po osnovu programa javnih investicija FBiH.

9.2 Raspodjela dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću

Vlada FBiH je 27.01.2017. godine izmijenila i dopunila Uredbu o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću¹⁶ kojom je Ministarstvo nadležno za raspodjelu 15% od ukupnog iznosa prikupljenih sredstava od igara na sreću što za 2017. godinu predstavlja iznos od 725.647,82 KM, radi finansiranja projekata i programa koji od sada uključuju oblasti organizovanja akcija dobrotoljnog darivanja krvi, za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem je to radilo Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Izmijenjenom Uredbom propisana je obaveza povrata dodijeljenih sredstava za udruženja građana i humanitarnih organizacija koje u ostavljenom roku ne dostave izvještaj o utrošku sredstava ili se utvrdi da su dodijeljena sredstva utrošili suprotno propisanim kriterijima, te precizirano ovlaštenje ministarstava da kod nadležnih sudske organa poduzmu odgovarajuće mјere protiv udruženja koja ne vrate nemamjenski utrošena sredstava. Također, Uredbom je utvrđena nova odredba po kojoj potencijalni korisnik za sredstva može aplicirati samo u jednom federalnom ministarstvu, ne u više kao što je bilo u praksi u ranijem periodu.

Ministarstvo je objavilo 04.03.2017. godine „Javni poziv za finansiranje projekata i programa iz sredstava dijela prihoda ostvarenih u Budžetu FBiH po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću“ koji je bio otvoren do 27.03.2017. godine. Od pristiglih 58 prijava, Komisija je pristupila bodovanju 34 prijave koje su bile potpune i izvršila bodovanje u skladu sa usvojenom Metodologijom, te sačinila rang listu sa prijedlogom dodijeljenih iznosa u ukupnom iznosu od 476.242 KM. Preostali raspoloživi iznos

¹³ Sl. novine FBiH 106/14

¹⁴ Sl. Novine FBiH 103/17

¹⁵ Sl. novine FBiH 93/17

¹⁶ Sl. novine FBiH br.89/15, 11/17

od 249.406 KM Komisija je predložila da se dodjeli Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za liječenje i rehabilitaciju teško oboljele djece i mlađih koje je jedino moguće da se provodi izvan BiH, a na temelju propisa iz oblasti zdravstvenog osiguranja kojima se uređuje ova oblast, kao i za liječenje i rehabilitaciju teško oboljele djece i mlađih čije se liječenje finansira iz Federalnog fonda solidarnosti.

Na prijedlog Ministarstva, Vlada FBiH je 28.09.2017. godine donijela je Odluku o utvrđivanju liste korisnika i raspodjeli dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću¹⁷ nakon čega je Ministarstvo potpisalo Ugovore sa korisnicima 25.10.2017. godine. Korisnici su bili dužni dostaviti izvještaje o utrošku sredstava najkasnije do 31.12.2017. godine. Ugovorom je definisano da ukoliko korisnik ne dostavi izvještaj ili utroši nenamjenski sredstva za ista mora na zahtjev Ministarstva izvršiti povrat u Budžet FBiH i ne može ostvariti pravo na dodjelu sredstava u naredne tri godine. Isplata sredstva svim korisnicima na osnovu potpisanih ugovora je izvršena 30.11.2017. godine. Do kraja godine samo su pojedini korisnici dostavili izvještaje. Ministar je imenovao Komisiju za praćenje namjenskog utroška sredstava 09.03.2018. godine da u roku od 30 dana izvrši uvid i kontrolu nad utroškom doznačenih sredstava i sačini izvještaj.

Korisnici po javnim pozivu iz 2016. godine su primili sredstva tek u januaru i februaru 2017. godine i dostavili su izvještaje o namjenskom utrošku. Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH kome su sredstva doznačena u aprilu 2017. godine nije dostavio izvještaj ni za utrošak sredstava 2016. godine iako je isto predviđeno potpisanim ugovorom sa Ministarstvom. Do kraja obavljanja revizije nisu svi korisnici po javnom pozivu 2017. godine dostavili izvještaje sa pratećom dokumentacijom o namjenskom trošenju sredstva iako je rok bio 31.12.2017. godine. Komisiju za praćenje namjenskog utroška sredstava vrši uvid u dostavljenu dokumentaciju i pripremu informacije o utrošku sredstava koju treba dostaviti Vlade FBiH, ali do okončanja predmetne revizije navedeno nije bilo završeno.

Preporuka:

- Izvršiti kontrolu namjenskog trošenja sredstava za korisnike sredstava prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću u skladu sa Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i potpisanim ugovorima sa korisnicima, te za neopravdani namjenski utrošak sredstava izvršiti povrat sredstava u Budžet FBiH.

10. KOMENTAR

Federalno ministarstvo zdravstva se u ostavljenom roku očitovalo dopisom broj 07-14-2529/18 od 30.04.2018. godine na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji Federalnog ministarstva zdravstva za 2017. godinu. U očitovanju su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije, te prezentovane informacije o preduzetim aktivnostima na rješavanju istih u 2018. godini.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Azra Džeko, dipl.oec - vođa tima

Vildana Hadžović, dipl.oec - član tima

¹⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 75/17

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo zdravstva						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI						
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	700.000	4.027.682	3.389.578	2.876.978	575	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća						
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na plaću i radnu snagu						
4. Porez na imovinu						
5. Domaći porezi na dobra i usluge						
6. Porez na dohodak						
7. Prihodi od indirektnih poreza						
8. Ostali porezi						
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	700.000	4.027.682	3.389.578	2.876.978	575	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	1.019	0	0	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine	0	1.019	0	0	0	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	700.000	4.026.663	3.389.578	3.326.663	575	
Administrativne takse	0	7.952	12.570	7.952		
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	100	0		
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	2.400	0		
Prihodi od pružanja javnih usluga (prih. od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	700.000	1.491.545	1.748.396	791.545	213	
Neplanirane uplate –prihodi	0	2.527.166	1.626.112	2.527.166		
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)						
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

	II. RASHODI (od 1 do 7)	43.240.534	45.134.342	37.127.832	-142.920	104
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.270.243	1.178.003	1.126.692	-92.240	93
	Bruto plaće i naknade plaća	1.085.132	1.034.452	998.920	-50.680	95
	Naknade troškova zaposlenih	185.111	143.551	127.772	-41.560	78
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	113.938	108.618	104.887	-5.320	95
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	952.262	874.252	1.035.818	-78.010	92
	Putni troškovi	27.000	28.620	39.894	1.620	106
	Izdaci za energiju	14.100	8.246	9.207	-5.854	58
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	47.100	40.775	47.782	-6.325	87
	Nabavka materijala i sitnog inventara	26.200	12.596	46.298	-13.604	48
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	14.100	6.674	11.823	-7.426	47
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.500	1.264	1.002	-1.236	51
	Izdaci za tekuće održavanje	12.650	9.613	8.093	-3.037	76
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	10.100	12.528	11.950	2.428	124
	Ugovorene i druge posebne usluge	798.512	753.936	859.769	-44.576	94
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	40.904.091	42.973.469	34.860.435	2.069.378	105
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	40.877.380	40.834.445	33.384.887	-42.935	100
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo	0	2.112.313	1.394.984	2.112.313	
	Drugi tekući rashodi	26.711	26.711	80.564	0	100
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-42.540.534	-41.106.660	-33.738.254	1.433.874	97
	III. TRANSAKCIJE U STALNIIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	15.000	3.828	255.809	-11.172	26
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	15.000	3.828	255.809	-11.172	26
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	15.000	3.828	255.809	-11.172	26

	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-42.555.534	-41.110.488	-33.994.063	1.445.046	97
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-42.555.534	-41.110.488	-33.994.063	1.445.046	97

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu odobrilo dana 28.02.2018. godine.

Vjekoslav Mandić, Ministar

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine				
Naziv institucije: Federalno ministarstvo zdravstva				
Opis	31.12.2017.	31.12.2016.	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	4.928.036	3.990.114	124%	
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	781	1.437	54%	
2.Vrijednosni papiri				
3.Kratkoročna potraživanja	13.841	13.841	100%	
4.Kratkoročni plasmani	211.975	211.975	100%	
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	4.701.439	3.762.457	125%	
6.Zalihe materijala i robe				
7.Zalihe sitnog inventara				
8.Kratkoročna razgraničenja	0	404		
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	316.653	430.401	74%	
9.Stalna sredstva	2.873.257	2.996.521	96%	
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	2.556.604	2.566.120	100%	
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	316.653	430.401	74%	
12.Dugoročni plasmani				
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana				
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)				
15.Vrijednosni papiri				
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira				
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)				
18.Dugoročna razgraničenja				
UKUPNO AKTIVA (A+B)	5.244.689	4.420.515	119%	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	4.716.061	3.778.139	125%	
19.Kratkoročne tekuće obaveze	2.549.073	2.617.000	97%	
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira				
21.Kratkoročni krediti i zajmovi				
22.Obaveze prema zaposlenicima	112.000	99.804	112%	
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
24.Kratkoročna razgraničenja	2.054.988	1.061.335	194%	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0		
25.Dugoročni krediti i zajmovi				
26.Ostale dugoročne obaveze				
27.Dugoročna razgraničenja				
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	528.628	642.376	82%	
28.Izvori stalnih sredstava	316.653	430.401	74%	
29.Ostali izvori sredstava				
30.Izvori sredstava rezervi				
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	211.975	211.975	100%	
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	5.244.689	4.420.515	119%	

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 28.02.2018. godine.

Vjekoslav Mandić, Ministar